

ارزیابی ویژگی های بنیادی صداهای موسیقایی با عناصر و ارتباطات بصری در معماری

نجمه غلام نژاد*

چکیده:

با توجه به گفته شوپنهاور: «همه هنرها می خواهند به مرحله موسیقی برسند» این سوال مطرح می شود، آیا با پژوهش در ویژگی های بنیادی موسیقی و معماری، می توان معماری را به مرحله موسیقی رساند؟ و این که چه کیفیتی در موسیقی نهفته است که همه هنرها سعی در رسیدن به آن را دارند؟ از چهار ویژگی بنیادی صداهای موسیقایی برای ارزیابی با عناصر و ارتباطات بصری استفاده شده است. این موارد پژوهش با روش کیفی و استدلال منطقی بررسی شده اند، در موسیقی شامل: زیر و بم (یا ارتفاع صوت)، دینامیک (شدت صوت)، رنگ صوتی و کشش (مدت تداوم صوت). و در معماری شامل: عناصر بصری و ارتباطات بصری. و نتیجه شد می توان با شناخت صحیح عناصر و ارتباطات بصری در هنرهای بصری به خصوص معماری، معماری را به مرحله موسیقی رساند. و کیفیت انتزاعی موسیقی و ایجاد حالت در شخص بهره گیرنده اثر است که هنرهای دیگر سعی در رسیدن به این هنر را دارند.

واژگان کلیدی: ویژگی صداهای موسیقایی، عناصر بصری، ارتباطات بصری

* کارشناس ارشد معماری، دانشگاه آزاد کرمان

مقدمه:

برای برقراری ارتباط با محیط خود به صداها نیاز داریم. با گوش دادن به گفتار، فریاد و صدای خنده دیگران، آموخته ایم که دریابیم آنها به چه می اندیشند و چه احساسی دارند. اما سکوت و نبود صدا نیز می تواند گویا باشد. هنگامی که کسی پاسخ پرسشی را نمی دهد و یا جمله ای را ناتمام می گذارد، توجهمان بی درنگ جلب می شود و از سکوت او برداشتی می کنیم. صداها ممکن است به گوش ما خوشایند یا ناخوشایند باشند. خوشبختانه می توانیم حواسمان را به صداهایی خاص معطوف کنیم و آنها را که برایمان جالب نیستند ناشینده بگذاریم. در یک مهمانی، اگر بخواهیم می توانیم صدای کسانی را که نزدیکمان هستند ناشینده بگیریم و توجه خود را به گفتگویی که آن سوی اتاق جریان دارد معطوف کنیم. شاید مقصود جان کیج^۱ (۱۹۹۲ - ۱۹۱۲) در اثرش با عنوان «چهار دقیقه و سی و سه ثانیه»، که در آن پیانیست به مدت ۴ دقیقه و ۳۳ و ثانیه در برابر پیانو نشسته و هیچ چیز نمی نوازد، نمایاندن صداهایی شوند که خود پدید می آورند. به تعبیری، شنوندگان این قطعه را «می آفرینند». (کیمی، ۱۳۹۳)

با توجه به گفته شوپنهاور: «همه هنرها می خواهند به مرحله موسیقی برسند» این سوال مطرح است در هنر موسیقی چه کیفیتی نهفته است که سایر هنرها سعی در رسیدن به آن را دارند؟ در هنر موسیقی کیفیت انتزاع و تجرید نهفته است که با بیانی صریح و بدون واسطه انتقال پیام ها و آرمان های ذهنی و عواطف و احساسات هنرمند را به دیگران آسان تر می سازد. (فلامکی و

^۱ John Cage